

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice številka 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šestatopna peti-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 6 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 289.

V Ljubljani v petek, 18. decembra 1885.

Tečaj II.

Rusija in balkansko vprašanje.

V slednjem času imeli smo večkrat priliko opazovati v ruskih javnih glasilih, da zdaj prevladuje mirno mišljenje, da se vedno bolj čuti potreba miru. Listi, kateri so prej, dejali bi s strupenim sovraštvom obračali se proti bolgarskemu knezu ter se nekako vojevito izražali o balkanskih zadevah, umolknili so zdaj večinoma ali pa se celó poganjajo za mirno rešitev balkanskega vprašanja. Da-si se prvi poskusi o sklepu premirja niso obnesli ter se zopet ponavljali boji med srbsko in bolgarsko armado, so vendar zdaj tudi ruski krogi prepričani, da se za gotovo sme pričakovati, da se sklene premirje. Diplomatske kroge potrjuje v tem mnenji faktum, da sta se obe državi obrnili do evropskih vlastij, naj posredujejo, za zdaj res da samo pri določitvi mejne črte med obema državama, a pozneje gotovo tudi pri sklepanju premirja in miru.

Ruski kabinet je v slednjem času nekoliko spremenil svoje nazore in svojo politiko glede balkanske krize, a ne da bi bil pri tem prišel v protislovje z logiko; računa pač z danimi faktorji in uvažuje obstoječe razmere. Znano je, s koliko resnostjo je ravno Rusija, ko je buknil v Plovdivu upor ter se je z vso silo zahtevalo združenje obeh Bolgarij, s koliko resnostjo je ravno ona tedaj zahtevala, naj se uvede v vzhodni Rumeliji prejšnji položaj. Rusija pa se tedaj gotovo ni ogrevala s pravim ognjem za berolinsko pogodbo, gotovo jej to zahtevanje po natančni izvedbi berolinske pogodbe ni prihajalo od srca, saj se jej je ta mednarodna berolinska pogodba tako rekoč usilila; Rusija hotela je uživotvoriti sanstefansko pogodbo,

a njena nakana bila je prečrtana in morala je priznati berolinsko pogodbo, katera v nekem oziru nasprotuje ruskim interesom in težnjam.

Iz drugega razloga bila je Rusija tedaj najbolj ognjevit zagovornik berolinske pogodbe. Z bistrim očesom opazili so državniki ob Nevi, da se je v Plovdivu zanetil nevaren ogenj, kateri bi se mogel razširiti daleč čez meje, uneti ves Balkan in spraviti v nasprotstvo prijazne si trocarske sile. Uvideli so tedaj, da bi ta malostna iskrica v Plovdivu bila v stanu provzročiti evropsko vojsko, zaradi tega so z vso odločnostjo terjali, naj se uvede takoj prejšnji položaj, naj se do pičice izvede berolinska pogodba; to delala je Rusija iz najboljših nagibov.

Na upor v Plovdivu sledila je srbsko-bolgarska vojska, a Rusija je tudi tedaj neomahljivo terjala, naj se spoštujejo pogodbe, ker je to najboljša podlaga miru. Pa prišlo je kmalu drugače; položaj se je skoro da povsem spremenil. Konferenca poslanikov v Carigradu, katera se je imela posvetavati o vzhodno-rumelijskem vprašanju ter skušati ga privedi do rešitve, bila je v mnogih ozirih nejedina; znano je pač, kako je angleški zastopnik z vso odločnostjo v imenu svoje vlade zahteval združenje Bolgarije ter celo Turčija se kazala, da je voljna priznati to združenje ter se odreči v berolinski pogodbi jej zajamčenim pravicam. Tudi drugi zastopniki obnašali so se nasproti zahtevi o uvedeni prejšnjega položaja v Rumeliji zelo hladnokrvno; naravno je torej, da od tedaj na dalje tudi Rusija ni mogla trdovratno ostati pri svoji zahtevi. Nekoliko vplivalo je gotovo tudi na ruski kabinet javno mnenje, katero se vendar popolnoma ni soglašalo s strogimi njegovimi zahtevami.

Ko so pri berolinski pogodbi interesovane vlasti pokazale, da ne verujejo več v možnost popolne izvedbe berolinske pogodbe, tedaj tudi Rusija ni bila več vezana. Zdaj je toliko kakor gotovo, da se berolinska pogodba ne izvede na Balkanu, da se v nekaterih točkah popravi. Položaj, razvoj dogodkov nanesele je tako, da je izvedenje berolinske pogodbe nemožno, in o tem uverjene so tudi evropske vlasti. Kako pa se popravi berolinska pogodba, v katerih točkah se preuredi, težko je ugani. Z mnogimi faktorji računati bodo morale vlasti pri rešitvi balkanskega vprašanja, uverjeni pa smo, da najdejo kmalu pravo pot, da rešijo srbsko-bolgarsko vprašanje za oba dela jednako pravično, ter da se tako ohrani potrební mir.

O združenji nekaterih zemljišnih parcel občine Spodnje Šiške z mestno občino ljubljansko

predložil je deželni odbor deželnemu zboru naslednje poročilo: Slavni deželni zbor! Mestni magistrat ljubljanski se je s prošnjo od 16. novembra l. 1885, št. 18789, obrnil do deželnega odbora, da bi on slavnemu deželnemu zboru predložil postavo, po kateri naj se:

1.) Parcele št. 502, 503/1, 503/2, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534/1, 534/2, 535/1, 535/2, 536/8, 536/9, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554 in 555, iz katerih obstoji mestni grad Podturn in

naznanjajoč prihod velikega duhovna, za katerim je šla cela vrsta devojk z venci v laseh in v tako lahki opravi, da je bilo možno opazovati vse njih deviške dražesti. Veliki duhoven bil je črnc in je bil ognjen z velikim ogrtačem od papagajevih peres, njegove sive, volnate lase krasila je krona od perja kolibrija, med koje so bili vpleteni neobrušeni naradni diamanti in prav lepi biseri. Njegovi suhi nogi brez meč, — kakor znano afriški gizdalini pogrešajo ta naravni dar, in le osmešili bi se, ko bi hoteli tu nadomestiti naravni kras z bato, — bili sta brez tistega evropskega oblačila, kateri deviške angleške lady nikoli ne izgovore in pri čigar imenovanji jim rudečica sramožljivosti oblije obrazek. Da se jasno pové, veliki duhoven je bil brez hlač, in vsa njegova oficijelna uniforma bila je nekako kakor kratka srajca in pa uže omenjeni ogrtač.

Ko se je prikazala čudna prikazen, popustili so Bergaza oni, ki so bili poprej padli po njem ter so popadali na kolena, deloma spoštljivo svečenika, deloma besno Bergaza gledujoč. Ta je pa pozabil na pretečo nevarnost spoznavši črnca Neptuna, nekdanjega kuharja na „Javorji“.

Listek.

Jeden mojih prijateljev — bog.

(Konec.)

Devet mesecev po tem dogodku imel je Bergaz namen odpotovati na nos „Sancta Maria“, toda vihar zanesel je ladijo na Simpai, na obrežji Ove.

Moštvo popravljalo je škodo, napravljeno po viharji, Bergaz pa se je podal v spremstvu jednega sluga na kopno, da si ogleda nepoznane kraje.

Na otoku Madagaskarju ni divje zverjadi. Tu Evropec lahko brezskrbno šeta. Pač pa je tu hudobna mrzlica, ki bólnika umori v 24 urah. Gozd in močvirje izsopivata pogubonosni mrzlični sopuh, sicer pa ni videti niti levove sence.

Kot strasten lovec poprijel se je z vsemi silami plemenite zabave lova na tem lepem otoku, kjer je drozgov, prepelic, jerebic, fazanov kakor pri nas vrabcev. Na koncu bambusove goščave zagledal je Bergaz nekoliko domačinov otoka, ki so ležali okolo velike koč.

Ti ljudje prepevali so neke svečane litanije, kjer se je ime Bergaz tolikrat ponavljalo, da ni niti slova zgrešil.

Aha, to je svetišče boga Bergaza, o katerem mi je pravil učenjak v Bataviji, mislil si je Bergaz.

Prirojena radovednost tirala ga je, da je vstopil v svetišče, da z lastnimi očmi vidi malika. Zginil je zadnji pomislek, ko je še spoznal rudečo zavratnico, s katero se je bog postavljaj, za svojo, zaznamenovano s črkama „L. B.“ in katero je nekdanj bil podaril kuharju Neptunu.

V tem trenutku prišel je sprevid pobožnih v svetišče. Na žrtvenik naložil se je les, nad plamenom držal je nekdo petelina, katerega so z navdušenimi klici na boga sežgali.

Bergazu je nedostajalo resnosti pri tem svečanem opravilu. Zakrohotal se je tako silno, da so se zamajale stene svetišču. Navzočni tako nenavadno pri svojem pobožnem opravilu zmóčeni, zgubili so svojo običajno dobrodušnost; z divjim krikom planili so na Bergaza, in ravno so ga hoteli v zadoščenje razžaljenemu bogu darovati, kakor ravno poprej petelina, ko se začuje glas cimbal,

katere vkup 129 oral in 531 □ sežnjevi merijo in 917 gld. 22 kr. čistega dohodka donašajo;

2.) parcele št. 497, 498, 499, 500 in 501, ki vkup 4 orala 527 □ sežnjevi merijo in 18 gld. 41 kr. čistega dohodka donašajo, na katerih je sezidan Kolizej in so last Josipa Viktorja Witalm-a;

3.) parcela št. 536/1, ki meri 1 oralo 882 □ sežnjevi in donaša 26 gld. 38 kr. čistega dohodka, na kateri je sezidan deželni muzej in je last dežele kranjske;

4.) parceli št. 536/2 in 536/3, ki merita 961 □ sežnjevi, donašata 7 gld. 47 kr. čistega dohodka in sta last E. Mayer-ja, ki ima na parceli št. 536/3 sezidano svojo vilo;

5.) parceli št. 536/4 in 536/5, ki merita 569 □ sežnjevi, donašata 5 gld. 67 kr. čistega dohodka in sta last Karola Cambiaggio, ki ima na parceli 536/5 sezidano svojo vilo;

6.) parceli št. 536/6 in 536/7, ki merita 595 □ sežnjevi, donašata 5 gld. 80 kr. in sta last Viljema Vollheim-a, kateri ima na parceli 536/7 sezidano svojo vilo;

7.) parcele št. 493, 494, 495 in 496, ki so lastnina c. kr. priv. družbe južne železnice, merijo 2 orali 1517 □ sežnjevi in donašajo 32 gld. 91 kr. čistega dohodka. Na prvih treh zidane so stražnice južne železnice in zadnja parcela je pa železnična proga;

8.) parcela št. 547, ki meri 168 □ sežnjevi, donaša 89 kr. čistega dohodka in je lastnina Petra Lassnika;

9.) parcele št. 680, 681 in 682, ki merijo 1238 □ sežnjevi in so lastnina c. kr. cestnega erara. Te parcelne številke ima cesta poleg deželnega muzeja do vojaške oskrbovalnice pri glavnem vhodu v Lattermannovi drevored in pa od Kolizeja do mestne meje pri Koslerjevi zimski pivarni;

10.) parceli št. 716 in 717 je pot poleg državne ceste od Kolizeja, do Koslerjeve letne pivarne;

11.) parcele št. 718/1, 718/2 in 718/3 ima cesta od cerkve nasproti Kolizeja mimo tega in ob vojaški oskrbovalnici do ceste pri glavnem uhodu v Lattermannovi drevored;

12.) parceli št. 719 in 720 ima cesta od državne ceste memo Lassnikovega posestva do Viške meje. Parcele št. 716, 717, 718/1, 718/2, 718/3, 719 in 720 merijo 1 oralo 1051 □ sežnjevi in so lastnina občine Spodnja Šiška — odločijo iz katastralne in politične občine Spodnja Šiška in pridružijo mestnemu okrožju ljubljanskemu, in sicer katastralni občini kapucinskega predmestja.

Odkar je mesto ljubljansko leta 1865 kupilo grad Podturn, tudi Tivoli imenovan, želelo je združiti to svoje posestvo z mestnim okrožjem.

Neptun bil je sila začujen sprvega, videvši med svojimi ovčicami civilizovanega človeka, spoznal pa je odmah nekdanjega potnika na „Javorji“ ter je planil v najživahnejši zahvalnosti nanj, kliče: „Bergaz, moj rešitelj!“

Takoj zarjovela je vsa množica z devicami vred med nežnim sviranjem sviral one besede v angleščini, ki jih je rabil poprej črnc: „Bergaz moj rešitelj!“

„Kakova maškarada!“ vzklical je Bergaz močno začujen; „veseli me, moj stari Neptun, da te tu tako nenadno vidim, no, vendar povej mi, kaj pomeni vse to?“

„Takoj boste, milostivi gospod, vse zvedeli“, odvrne Neptun, „dovolite le, da poprej spregovorim nekaj besed s temi-le, da jim razložim vaš prihod.“

Obrnil se je potem na stanovnike Ove ter jim govoril v jeziku, katerega Bergaz ni umel.

Po svršetku tega govora popadali so vsi navzoči na kolena pred Bergazom, se dotaknili s čelom tal ter so peli: „Bergaz, moj rešitelj“ ter še nekaj drugih pridevkov, ki so se mu dozdevali sprijena angleščina. Približale so se mu potem boječe devojke v svojih lahkih oblačilih. Kojih

Ta želja po besedah prošnje mestnega magistrata ne izvira iz čestihlepnosti, biti gospodar na lastni zemlji, temveč je utemeljena v skrbi za razvoj glavnega mesta dežele kranjske, katerega pospeševati občina Spodnja Šiška ne more. Vsled tega je uže dné 20. septembra 1866 mestni odbor sklenil:

1.) Mestno posestvo, ki spada k mestnemu gradu Podturn in ki leži v občini Spodnja Šiška, naj se loči od te občine in naj se inkorporira v mesto Ljubljano.

2.) Naj se po § 4. občinskega reda za vodstvo kranjsko storé potrebni koraki pri c. kr. deželni vladi in deželnem odboru.

3.) Naj se v tem zmislu popravi in preuredi § 1. mestnega statuta.

Deželna vlada je na to z ukazom od 13. decembra 1866, št. 11353, naznanila, da o tej zadevi ne more nič storiti, ker se je mala občina Spodnja Šiška zoper ločitev izrekla.

Dné 11. maja 1869 pa je mestni odbor zopet sklenil:

1.) Mestni odbor izjavlja, da ostane pri svojem sklepu z dné 20. septembra 1866.

2.) Mestnemu magistratu se ukazuje, da stori potrebne korake pri c. kr. deželni vladi in deželnem odboru in da se sklicuje na postavo z dné 2. januarja 1869, dež. zak. št. 5.

To pa je ostalo brezvspešno, in dné 22. marca 1878 se je zopet sklenilo:

Mestnemu magistratu se ukazuje, naj vprašanje zaradi podaljšanja mestne občine ljubljanske do tivolskega gradu vnovič vzame v pretres.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V českim deželnem zboru utemeljeval je poslanec Plenner svoj predlog o omejitvi upravnih in sodnijskih okrajev v Česki. Pri tej priliki govoril je o jezikovnih razmerah v Česki ter premeleval staro frazo o zatiranji Nemcev. Govornik je tudi hotel, naj se nemškimi občinam odvzame dolžnost, ustanavljati česke šole. Napadal je z ostrimi besedami Trojanov predlog in polemiziral proti namestniku Krausu. Na te neopravičene napade fakijskega oponenta odgovoril je mirno gospod namestnik: „Jaz stojim vedno na tleh državnih zakonov in z jamčene ravnopravnosti. S tega stališča se ne morem odstraniti in se tudi ne odstranim.“

Leta 1888. preteče štirideset let, odkar nam vlada naš presvitli cesar Fran Josip I. Ta za Avstro-Ogersko pomenljiv dogodek praznovati se ima na dostojen način. V letu 1888. priredi se v

obrazi so bili sicer zatemneli, toda lepi, kažoči polne, elastične in dražestne ude svoje, kakor so jih vsprejele nepokvarjene od matere narave. Vzdignile so Bergaza, kateremu je bilo nekako čudno pri srci, od tal ter ga nesle na golih rokah in ramah v Neptunovo koč. Neptun, za katerim so se vrstili možje, pojoč svete popevke, korakal je pred njimi. Ko so devojke odložile breme in ko je bil potem Bergaz s svojim čestilcem sam, zvedel je o Neptunu ta-le dogodek:

„Služil sem na ladiji, ki je plula proti Isle de France, ki se je pa med potjo razbila in je obtičala na štrlini od koral. Valovi pogoltnili so vse možtvo, le mene so vrgli — pravo čudo — na kopno. Ponudila se mi je prilika, da sem domačinom tega kraja učinil veliko uslugo. V tistem času zavlada je tu pogubonosna bolezen, katero sem spoznal takoj za mrzlico, kakor je bila v mojem rojstnem kraju, v notranjem Afrike, in katero smo lečili z izvlečkom prekuhanih korenin neke rastline. Skoro sem našel tudi tu v gozdih mnoge te rastline, in postal sem stanovnikom tega kraja Eskulap. To mirno ljudstvo bilo mi je vsled tega neizmerno zahvalno in naklonjeno, in skoro sem uvidel, da se mi tu mnogo bolje godi, nego sužnjemu pri Evropecih.

ta namen v rotundi na Dunaji obrtna razstava, s katero se napravi ovacija Nj. veličanstvu kot najmočnejšemu in najblagohotnejšemu pospešitelju industrije in obrta. Do zdaj se je za to razstavo oglasilo uže 227 največjih dunajskih obrtnih zavodov.

V brnskem deželnem zboru unela se je burna razprava o šolskih zadevah. Česki poslanci so se pritoževali, da se ne jemlje zadosti ozir na česko šolstvo, Nemci pa so trdili, da češčino posebno pospešuje deželna vlada. Grof Schönborn, kateri se je udeleževal debate, je dejal, da se je v českim šolstvu marsikaj zanemarilo, kar se mora zdaj popraviti. Posl. Fux pritoževal se je, da se učitelji udeležujejo narodne in politične agitacije, kar gotovo škoduje šolstvu.

Šolski odsek gališkega deželnega zbora sklenil je tri resolucije, vsled katerih naj se vlada pozove, da v občinah z več kot 3000 ruskimi prebivalci ustanovi nove rusinske šole, dalje da ustanovi nov rusinsk gimnazij v primernem mestu, in konečno, da se poljski in rusinski jezik v srednjih šolah vpelje kot obligaten učni predmet tako, da se samo na izrecno željo starišev na poljskih gimnazijih učenci oprostijo učenja rusinskega in na rusinskih poljskega jezika.

Tuje dežele.

Francoski ministerski svet je za gotovo sklenil, da se kongres skliče 29. t. m., tudi če bi nastopila ministerska kriza. Če se zgodi slednje, dobi Clemenceau nalogo, da sestavi novi kabinet. — Tonkingska komisija je sklenila, predlagati kredit 19 milijonov mestu od vlade predlaganega v znesku 75 milijonov.

Dne 26. t. m. prične zborovati španski državni zbor (cortes); otvori ga ministerski predsednik s prečitanjem kraljevskega pisma. Dne 28. se vršijo volitve predsednika, podpredsednika in perovodij in 29. se vrši prisega kraljice-vladarice. Dne 30. t. m. predloži finančni minister načrt o zboljšani financ. Vršilo se bode samo kakih šest do osem sej.

Angleški kabinet je imel dné 14. t. m. prvo sejo po volitvah; seja trajala je poltretjo uro. Glavni predmet razprave so bile volitve za parlament; vlada je baje sklenila, parlamentu predložiti zakonodavski program ter toliko časa ostati na ministerskih sedežih, dokler dolenja zbornica na jasen način ne zaukaže, da ni zadovoljna z njo. Glavna predloga bode reforma krajevne uprave v Angliji in Irski.

Grčija se še neprestano oborožuje. Iz Aten se poroča, da grške ženijske čete delajo most čez reko Arto pri Arti, da si tako napravijo pot proti Janini. V Arti nakopičuje se mnogo streliva.

Valovi vrgli so i mnogo zabojev in zavojev na kopno, katere so našli vse izročili meni. Med temi bil je tudi moj lastni zaboj; ko sem pregledoval vsebino tega zaboja, našel sem i tisto rudečo zavrtnico, ki ste mi jo podarili vi. Črnci so malikovalci, česté fetiši. V moji domovini molimo kače, kosti, kamenje itd.

Tu postal sem zopet po polnem Afričan, in sklenil sem napraviti iz zavrtnice „fetiš“. Obesil sem jo na kluko pri vratih in sem jo molil v angleščini. Domačini jeli so me kmalu posnemati. V svoji gorečnosti in vedno rastoči navdušenosti zdel sem se verski ustanovitelj. Od ilovice napravil sem človeško podobo, katero sem po mnogem trudu in premišljevanji preustrojil toliko, da je vam nekoliko podobna, k čemer so mu pripomogla še posebna oblačila, ki jih je našel v zaboji.“

Na ta način našel se je moj prijatelj za boga, kar mu je bilo toli v ponos, koli v zabavo, posebno ko se je spominal učene razprave učenjaka, ki mu je prodajal svojo bistroumnost.

Vršile so se potem še slavnosti za slavuostjo njemu na čast, in Neptun hotel je po vsej sili mestu ilovnatoga Bergaza živega postaviti na oltar, in je od tega sklepa še-le odjenjal, ko mu je Bergaz z vso odločnostjo povedal, da za sedaj nima

Razne vesti.

— (Shakespeare v Rimu.) V hotelu „Continental“ v Rimu prebival je začetkom tega meseca Anglež, ki se je vpisal kot „Dr. Shakespeare iz Londona“ v knjigo za tujce. Od te ure naprej izkazovala mu je gostilničarjeva obitelj največo pozornost. Krasne cvetlice bile so vedno v njegovi sobi in so krasile okna in duri. Dne 10. t. m. hoteli so njemu v čast napraviti bankét, kar so mu še-le zaduji trenutek povedali. Nekoliko iznenaden, zakaj da mu toliko čast skazujejo, vprašal je tujec: „Za kaj me imate prav za prav?“ Kor služabnikov in služabnic je na to zaklical: „Živel največi pesnik angleški!“

— (Suženj — nazadnje poslanec.) Izmed vseh zamorcev, koje je sedanji predsednik Zjedinenih Držav nastavljal v državni službi, je gotovo najznamenitejši zamelec Aaron Hopsins. Porodil se je o Božiču 1846 v Montgomery-County v Stari Virginiji. Kmalu po začetku vojske med severnimi in južnimi državami všel je svojemu gospodu, dasiravno še le deček. Našel je pribežališče pri zvezni vojski, kjer je bil od začetka kuhar; pozneje, ko je močnejši postal, služil je na Misisipinem brodovji zveznih držav. Po vojski odločil se je mladeneč, ki je v nevednosti vzrastel, temeljito učiti se. Prišel je v Pittsburg ter si služil tamkaj svoj kruh z dnevnim delom; med tem se je učil pisati in brati in je v tem tako hitro napredoval, da so ga vzeli v „Averego-Colleg“ v sosednjem Alleghany-City; obiskoval je potem tako zvano „Lincoln“ vseučilišče, na to je bil sprejet v semenišče v Auburn v državi New-York, tamkaj učil se je vse stroke bogoslovja in je dostal leta 1877 bogosloven izpit. Po izpitu postal je pastor zamorske občine v Franklintonu v Novi Karolini. Osem let je tukaj služboval; opravljal pa ni samo dolžnosti svojega stanja, temveč trudil se je pomoči svojemu zanemarjenemu ljudstvu na vsak mogočen način; zidal in vodil je šole, skrbel za bolnišnice, zdravil bolne. Sedaj bil je imenovan poslancem pri zamorski ljudovladi Liberia na zahodnjem obrežji afrikanskem. Upa se, da bo kot mož izvanredne delavnosti dobrodejno vplival na to od Zjedinenih Držav vstvarjeno republiko.

— (Ciper otok pod angleško vlado.) Monakovska „Allg. Ztg.“ prinaša zanimljivo poročilo, iz katerega je videti, da se Angleži malo brigajo, da bi popboljšali stanje na Cipru, ki so ga l. 1878 vzeli v svojo upravo. Poskrbeli so res nekoliko za mir in red, za varnost premoženja in prometa, za pravosodje, vse drugo so pustili, da je, kakor je bilo. Po mestih in vaséh vidiš staro zmetavino podrtih koč, sestavljenih iz drvi in ila; po ulicah je polno nesnage, razcapanosti, ubožstva. Polovica dobre zemlje leži neobdelane. Le tu in tam se Cipran poloti pičlega kosa zemlje, ki ga obdelujejo po starem podedovanem kalupu. Niti vinarstvo ne napreduje, in koljosek uničuje gozdove kakor prej. Da bi se ljudstvo ohrabilo na večjo delavnost,

še veselja postati bog in da je po polnem zadovoljen, da bi mogel postati le svetnik. Ponudil mu je pred odhodom polovico vseh prebivalcev ženskega in moškega spola za sužnje; le-ti bili bi neizmerno srečni, ko bi le mogli iti s svojim bogom. Ker se pa tudi ta ponudba ni mogla vzprejeti, hotel je sam iti s svojim rešiteljem in bogom. Sedaj pa se je polotila stanovnikov Ove, katerim je pretela velika nevarnost, da izgubé boga in svojega velikega duhovna, obupnost, da se je bilo bati najhujših posledic. Ubogi Neptun moral je ostati, podaril je svojemu bogu v spomin krono iz diamantov, biserov in kolibrijevih peres.

Vihar in nevihta sta med tem poglela, strah mi je izginil iz udov in zopet sem pal v Morfejevo naročje. Labkokrile, ogorele afriške device pa so mi krožile okolo postelje, v sanjah zaročil sem se bil z jedno in ravno ko je naju hotel brezhladni veliki duhoven na veke zvezati in bi se imelo na zelenih obalah daljne Afrike vršiti veselo ženitovanje, zapel mi je na vse grlo in me prebudil iz sladkih sanj petelin, ki je bil sicer povod, da je Bergaz postal bog — a meni je odnesel zalo Afričanko.

da bi bilo kaj videti o novih gradbah, potrebnih stavbah, slišati o podjetnih naselbinah, o uravnavanji strug, o vsuševanji barskega in mahovnega sveta, o naredbah proti mrzlici — o vsem tem ni dosti povedati. Otok ni dosti na boljsem, kakor je bil pod osmanskim gospodstvom.

Domače stvari. Deželni zbor kranjski.

(VI seja dne 14 decembra.)

(Konec.)

Posl. Obreza poroča v imenu gospodarskega odseka o prošnji občine Senabor za podporo za uravnavo potoka Bela ter predlaga, naj se izroči deželnemu odboru, kateri naj dovoli primerno podporo, ko se mu predložijo načrti in dokazi.

Posl. Lavrenčič podpira predlog.

Posl. Deschmann omenja, da se je uže uravnaval potok Bela in da je to delo stalo več tisoč goldinarjev.

Gospod deželni predsednik baron Winkler omenja, da se je preiskala škoda, katero je napravil potok Bela ter da se je začetkom nameravalo, napraviti štiri jezove. Pokazalo pa se je, da jeden jez zadostuje, kateri se je napravil tudi s troški 1000 gold. Da Bela tudi v višje ležečih občinah napravlja škodo, kakor v Senaboru, ni bilo vladi znano. Najprej bode pač treba napraviti načrt in proračun stroškov za uravnavo. Želeti je gotovo, da imajo od uravnave Bele tudi višje ležeče občine, kakor Senabor, korist.

Na to se sprejme odsekov predlog.

Posl. Faber poroča o prošnji okrajno-cestnega odbora kočevskega, da se okrajna cesta od Ljubljane skozi Kočevje, Črnomelj v Metliko uvrsti med deželne ceste ter predlaga, naj se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Posl. Šuklje poudarja, da je nujno potrebno, da se spremeni cestna postava ter izreka željo, naj bi deželni odbor uže v prihodnjem zasedanji izročil načrt nove postave, v kateri bi se nahajale tudi deželne ceste.

Posl. Detela se vjema s predgovornikovimi besedami ter naznanja, da deželni odbor izroči tak načrt še v tem zasedanji (Dobro!)

Sprejme se odsekov predlog.

Posl. Faber poroča o prošnji okrajno-cestnega odbora kočevskega, da bi se še jedenkrat pregledala cestna proga Kaptol-Fara po izvedencih ter predlaga, na se izroči deželnemu odboru v rešitev. — Predlog se sprejme.

Posl. Obreza poroča o prošnji okrajno-cestnega odbora v Ilir. Bistrici za podporo za neko cestno popravilo na pivški okrajni cesti ter predlaga, naj se izroči deželnemu odboru, in če ta spozna potrebo, da dovoli za popravilo 600 gold. podpore.

Posl. dr. Dolenc omenja, naj bi se dovolil višji znesek.

Posl. Deschmann meni, naj se predlog tako glasi, da deželni odbor dovoli primerno podporo. — Ta predlog se sprejme.

Posl. Faber poroča o podporah obrtnim nadaljevalnim šolam in o podpori učencev in učenk v strokovnih šolah na Dunaji. — Poročilo se vzame v znanje.

Gospod vladni svetovalec Hočevnar naznanja, da je c. kr. naučno ministerstvo za izvrstne učence ljubljanske obrtne šole za nadaljevanje studij na graški državni obrtni šoli mestu kakor do zdaj tri, dovolilo pet državnih stipendijev. (Odobranje.)

Posl. Robič poroča o odpisu zastankov doklad na užitinski davek v znesku 6887 gold. 74 kr.

Konec seje ob polu 1. ure.

(VII. seja, dné 16. decembra.)

Predseduje deželni glavar grof Thurn-Valsassina; vladni zastopnik: deželni predsednik baron Winkler. — Zapisnik zadnje seje se prečita in odobri. Predloži se več prošenj, med njimi tudi ona g. nadučitelja Alojzija Jeršeta (izročil posl. dr. Papež) za povišanje plače. — Gospod deželni glavar naznanja dopis c. kr. deželnega predsedništva gledé živinskih semnje.

Posl. dr. Sterbenc poroča v imenu odseka za letno poročilo o § 10, zadevajočem osebne zadeve, ter se v toplih besedah spomina umrlega deželnega poslanca Karola Rudeža.

(Predsedstvo prevzame deželnega glavarja namestnik posl. Grasselli.) Za besedo se oglasi deželni glavar grof Thurn ter pravi: Kakor je visoki zbornici znano, predložili so deželni uradniki in služabniki pred nekaterimi dnevi visokemu zboru prošnjo ter prosili, naj se jim povišajo plače, naj se jim zboljša finančno stanje. Poprosil sem k § 10. računskega poročila deželnega odbora besede zaradi tega, da omenjeno prošnjo visokemu zboru najtopleje priporočim. Ob sebi se razume, da se kot načelnik deželnih uradov v prvi vrsti zanimljam za blagor deželnih uradnikov in služabnikov ter želim, da bi bili srečni in zadovoljni, kajti zadovoljnost pospešuje delavno moč ter daje veselje do dela. Prošnji priložen izkaz dokazuje, da so plače naših uradnikov in služabnikov v primeri s plačami drugih dežel manjše, da-si uradniki in služabniki v drugih deželah uživajo osebne doklade in stanarinske doneske. Razložek v plači bi bil tem večji, če bi se primerjala s plačami deželnih uradnikov v Česki, Moravski ali Dólenji Avstrijski in tudi v deželah, katere so v denarnem oziru skoro jednake naši deželi, kakor Šlezka in Koroška, so deželnim uradnikom in služabnikom dovoljene večje plače

V kolikor mi je znano, so kranjski deželni uradniki nižjih kategorij, a tudi deloma oni višjih, bolj ali manj v denarni potrebi. Izmed 24 deželnih uradnikov je 23 oženjenih, imajo družino, več otrok, katere morajo vzgojati in preskrbljevati. Obleka, stanovanje, živež in kurjava so se nekaj let sim v ceni povišali, kakor sploh vse potrebščine za domačo rabo. Življenje v glavnem mestu je, česar nihče ne bode zanikaval, mnogo dražje nego na kmetih. Če so razmere normalne, tedaj deželni uradnik, osebno slabše plačani, kaj težko izhaja, če pa deželnega uradnika zadene nesreča, na pr. bolezen ali druga nezgoda, zagazi deželni uradnik v dolgove, katerih se pri pohlevnih dohodkih nič več znebiti ne more. Ob tej priliki bode omenjeno, da deželni odbor vendar vsako leto 600 gld. podpore dovoli deželnim uradnikom. Toda, gospóda moja, 600 gld. za mnoge uradnike raznih kategorij, služabnike in stražnike v prisilni delavnici (vkup 43 oseb), je kaj kmalu razdeljenih. Določila pa pravijo tudi, da se smejo samo onim uradnikom dovoliti podpore, kateri imajo v to pravico vsled bolezni ali nesreče. Kar pa se tiče remuneracij, smejo se te dovoliti le onim uradnikom, kateri so izvršili izredno delo, ali za delo, katero je bilo za deželo posebno važno in koristno. Dalje prosim tudi visoki zbor, da se ozira na to, da se med deželnimi uradniki le redko pride v višjo službo. Status je pač majhen, torej malo povišanj, torej malo nadeje do višje službe. Posli pa so se povsodi pomnožili ter so bolj obširni, o čemer se morejo gospodje poslanci prepričati na številnih vložne knjige, kateri se množijo od leta do leta. Tudi nimajo, izimši dva uradnika stavbinskega urada, deželni uradniki nobenih komisij, s katerimi so v zvezi neke prednosti.

Gospod govornik potem omenja, da so uradniki knjigovodstva uže večkrat prosili, da bi imeli uradne ure od 8. do 2. popoldne ter bi se jim tako dala prilika, dobiti kak postransk zaslužek, a se jim ne dovoli.

Svoj govor pa skonečuje govornik: Ne vem, če bode hotel visoki zbor uže v tem zasedanji baviti se z uravnavo plač deželnih uradnikov, ali če se mu bode potrebno zdelo eventualno priznati jim draginski donesek. Če se visoki zbor odloči za zdaj za draginski donesek, bi draginski doneski, od stalnih plač zračunjeni, za deželni pomožni urad, deželno knjigovodstvo, deželno blagajnico, deželni stavbinski urad pri 5% v okroglem številu znašali 2031 gld., pri 10% 4062 gld., pri 15% pa 6093 gld. Pri tem je draginski donesek kot enakomeren brez ozira na plačo preračunjen.

Pričakovati se sme, da finančne žrtve, katere bi dala dežela z eventualnim povišanjem plač poravnali uradniki s še živejšo delavnostjo. Kar se tiče konduite in uradne delavnosti gospodov deželnih uradnikov, izreči se morem splošno samo pohvalno; gospodje uradniki se držijo subordinacije ter varujejo čast in spolnjujejo svoje dolžnosti s pridnostjo, vstraj-

nostjo in vestnostjo. Priporočam torej, da se visoki zbor ozira na predloženo mu prošnjo deželnih uradnikov in služabnikov.

Na to se vzame § 10 računskega poročila v znanje.

(Konec prihodnjic.)

— (Promocija.) Gosp. Albin Suyer, odvetniški koncipijent v Ljubljani, bil je predvčeranjim na dunajskem vseučilišči promoviran doktorjem prava

— (Slovensko gledališče.) Jutri predstavljale se bodo v tukajšnjem gledališči tri igre, namreč „Nemški ne znajo“, „Srce je odkrila“ in „Damoklejev meč“. Igre so polne zdravega humorja ter smeh vzbujajoče, torej se nadejamo, ker je vrhu tega ta predstava poslednja v „starem letu“, obilo občinstva.

— (Duhovenske spremembe v ljubljanski škofiji.) Gosp. Ignacij Ključevšek, župnik v Spodnjem Logu, dobil je župnijo St. Mihael pri Žužemberku. Gosp. Jakob Kalan, župnik v Morovcu, prezentiran je za župnijo Kopanj. Gosp. Janez Vakselj, kaplan v Poljanah, gre za administratorja v Leskovic nad Loko.

— (Prememba posestva.) Graščino v Mirni je od gosp. okr. glavarja Julija Vestenečka kupil baron Maurer.

— (Iz maščevanja zažgal.) Iz Medvod se nam piše, da je 14. t. m. začelo goreti na skednju posestnika in gostilničarja Josipa Novaka iz Jame štev. 2. Ogenj je v kratkem času vpepelil dva skednja, dve šupi, veliko krme, nekoliko voz in več kmetškega orodja Škoda znaša okoli 1400 gold. Zavarovan je bil Novak za 750 gold. — Sumi se, da je 60letni dninar Boštjan Jenko iz Mavčič nalašč zažgal. Vsled vednega prepira vrgel ga je namreč Novak 9 t. m. iz gostilne in se je pri tej priliki Jenko zagrozil: „Počakaj le, ti bom uže nekaj napravil, kar ti ne bo všeč!“ Jednako se je Jenko tudi proti drugim osebam izrazil. Sedaj ga išče žendamerija, a njen trud bil je dosedaj zastonj.

— (Zmrznil.) Iz Sv. Križa pri Litiji se nam poroča, da so našli 13 t. m. na cesti blizu Velike Gobe 38letnega kmetškega sinu Jožeta Lenarta iz Velike Gobe — zmrznenega. Ta je šel poprejšnji dan v Gorico, kjer se ga je menda preveč navlekel. Na potu proti domu je hotel nekoliko počiti, a pri tem je zaspal in zmrznil.

— (Občinska volitev) Pri novi volitvi občinskega predstojništva v Dvoru političnega okraja krškega izvoljen je bil Ignacij Repše iz Gaja županom; Josip Kus iz Rupe, Janez Majcen iz Dvora in Janez Juntez iz kamenškega pa občinskimi svetovalci.

— (Imenovanja.) Svetovalec pri tržaški pomorski vladi g. Peter Tomasich je postal dvorni svetovalec, drugi svetovalec iste oblasti gospod E. Becher pa je postal sekcijski svetovalec v trgovinskem ministerstvu in tajnik pomorske vlade, gosp. Natal Ebner pl. Ebenthal, je postal ministerjalni tajnik.

— (Tržaško podporno in bralno društvo) napravi dne 6. januarja na Sv. treh kraljev dan veselico z igro in plesom v redutni dvorani „Politeama Rossetti“. Nadalje društvo napravi tudi „Silvestrov večer“ v salonu hotel „Evropa“.

— (Enketa o odpravljenju tržaške svobodne luke,) ki je bila v Trstu pod načelnštvom dvornega svetovalca viteza Alberija, končala je svoja posvetovanja ter se je v vsem zjednila, kako se imajo stavbe in druge naprave v luki popolniti. To je ugoden vspeh, ker s tem se začasnim naredbam poprej konec stori. Vse te stavbe se imajo zvezati z južno in tudi hrpeljsko železnico. Ob enem z odpravo svobodne luke dale bi se carinsko-politične in trgovinske nardbe, kakor so: pomnoženje vožnih potez po morji in števila voženj na posameznih potezah uravnati. O tej zadevi se je storil uže začetek s tem, da je avstrijsko-ogerski Lloyd pomnožil vožnje v Indijo. Tudi se vlada peča uže s tem, da se prično redne vožnje v južno Ameriko.

— (Oesterreich-Ungarn in Wort und Bild.) Te prekrasne knjige izšel je dne 15. t. m. uže drugi snopič. Kakor prvi, tako odlikuje se tudi ta po priloženih in v tekst vmešanih ilustracijah. V tem snopiču jela se je razpravljati zgodovina Dunaja. Tudi

v tem zvezku je zopet daljši spis od Nj. ces. visokosti cesarjeviča Rudolfa priobčen. — Naj torej nihče ne zamudi prilike, naročiti si to na vrhunci zdanjega slovstva stoječe delo. Na mesec izideta dva snopiča po 30 kr., kar gotovo ni prevelika svota.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Praga, 17. decembra. V deželnem zboru utemeljeval je posl. Trojan svoj predlog o izvedbi ravnopravnosti; predlog izročil se je onemu odseku kateremu Plenerjev.

Belgrad, 17. decembra. Članovi mednarodne vojaške komisije dospeli so ob 1. uri opoldne tu sim po železnici ter odpotujejo ob 2. uri 50 minut dalje v Niš.

Srbija, 17. decembra. Čuje se, da Avstrija namerava pri Srbiji delati na to, da zapusti vidinski okraj. V tem slučaju bi se kmalu sklenil mir.

Kahira, 17. decembra. Uradna depeša iz Košeha pravi, da je sovražnik nastavljal na zapadnem bregu Nila baterijo ter streljal na Košeh. Ogenj trajal je od svita do 9. ure dopoludne. Ranjen je polkovnik Hunter in druga dva angleška častnika.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 18. decembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.85
„ „ „ srebri	83.25
Zlata renta	109.20
5% avstr. renta	100.05
Delnice narodne banke	866.—
Kreditne delnice	294.50
London 10 lir sterling	126.15
20 frankovec	9.99 ⁵
Cekini c. kr.	5.99
100 drž. mark	61.95

Uradni glasnik

z dné 18. decembra.

Dražbe: V Ljubljani hiša št. 56 na sv. Petra cesti (zapuščina M. Grasmuckove) dné 18. januarja in 1. februarja 1886 l. (7500 gld.); — polovica Reichmannove hiše (6000 gld.) dné 11. februarja. — V Zatičini zemljišče Jan. Aleševca iz Repen (260 gld.) dné 23. decembra 1885, 23. jan. in febr. 1886.

Razpisane službe: Za postojinski stavbeni okraj služba cestarja (16 gld.); prošnje, podprte z dotičnimi svedočbami, do 3. jan. 1886 deželni vladi. — Na štirirazrednici v Krškem služba 4. učitelja tekom jednega meseca c. kr. okr. šolskemu svetu. — Na trirazrednici v Dobropolji 2. učitelja (450 gld.) do 5. jan. 1886; prošnje c. kr. okr. šolskemu svetu v Kočevji. — Na štirirazrednici v Vipavi služba 3. učitelja (450 gld.) Prošnje do 15. jan. 1886 c. kr. okr. šolskemu svetu v Postojini. — Na jednorazrednici v Dragi (450 gld.) služba učitelja; prosto stanovanje; do 4. jan. c. kr. okr. šol. svetu v Kočevji.

Tujci.

Dné 16. decembra.

Pri Maliči: Pawy, guvernanka; All, Schweinburger in Osch, trgovci, z Dunaja. — Obatz, inžener, in Puntigam, trgovec, iz Gradca. — Waschitz, c. kr. inžener, in Seidl iz Krškega.

Pri Slonu: Baronovka Waldegg s hčerjo iz Freiwaldava. — Zubanovsky, potov., z Dunaja. — Filipp, potov., iz Dombovára. — Vilhar, trgovec, iz Prezida. — Satran, knez Schönburgov logar, iz Gorčaric.

Pri Juž. kolodvoru: Jäger, trgovec, iz Briencia. — Lankič iz Sorsa. — Schwarz, potov., z Dunaja. — Brenčič iz Millstadta.

Umrlí so:

Dné 16. decembra. Marija Kraljič, delavčeva hči, 5 l., Križevniške ulice št. 9, osepnice.

Dné 17. decembra. Ivan Bregar, paznikov sin, 4½ meseca, Križevniške ulice št. 6, sušica. — Marija Urbar, tovarniška delavka, 26 l., Karlovska cesta št. 14, plućna tuberkuloza.

Srečke

z dné 16. decembra.

Brno: 30 87 54 13 14.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nobo	Mokrina v mm
17. decbr.	7. zjutraj	745.28	—12.4	svzh. sl.	megla	0.00
	2. pop.	741.86	— 3.8	szpd. sr.	obl.	
	9. zvečer	741.84	— 3.4	bzv.	»	

Najfinejši

bohinjski sir

(160) 17 prav po ceni priporoča
J. R. Paulin v Ljubljani,
specerijska trgovina, Špitalske ulice št. 2.

V knjigarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

se dobivajo:

Josipa Jurčiča

Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat.** Cena 1 gld.

II. zvezek: **Pripovedni spisi:** Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polbarji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.

III. zvezek: **Pripovedni spisi:** Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.

IV. zvezek: **Pripovedni spisi:** Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

V. zvezek: **Pripovedni spisi:** Hči mestnega sodnika, Nemški valpet, Sin kmetškega cesarja, Lipe, Pipa tobaka, V vojni krajini. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 61

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za **sifilitko** in **kožne bolezni**, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navódu (58) 36

sifilitko in kožne bolezni

(tudi zastarele), **ulesa, bolezni soála in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok**, v najkrajši dóbi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariahilferstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popoldne, a tudi **pismeno** in (pod molččnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

Knjigarna Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

priporoča za

božična in novoletna darila

osebito naslednja dela:

Gregorčič Simon, **Poezije.** Drugi pomnoženi natis, cena 1 gld. 20 kr.; elegantno vezane z zlatim obrezkom 2 gld.

Jurčič Josip, **Zbrani spisi.** Elegantno vezani: I. zvezek 1 gld. 50 kr., II., III., IV. in V. zvezek, vsak po 1 gld. 20 kr.

Majar H., **Odkritje Amerike.** Trdo vezano 1 gld. 60 kr. [189] 5—1

Filipovič, **Kraljevič Marko** u narodnih pjesmah, 90 kr.

Jenko Ivan, **Pesni.** 1 gld.

Knjižnica sloven. mladini: Dragoljubci 30 kr., Peter Rokodelčič 36 kr., Sreča v nesreči 35 kr.

Razlag, **Pesmarica.** 60 kr.

Šmid Krištof, **Spisi.** 3 zvezki, po 40 kr.

Zlatorog. Pravljičica za mladino, 20 kr.